

Veelgestelde vragen rond wetgeving

Waar vind je de wetgeving rond extra-murosactiviteiten?

Ben ik als leerkracht verplicht om mee op uitstap te gaan?

Is een leerling verplicht om mee op uitstap te gaan?

Mogen leerlingen zonder papieren mee op uitstap?

Waar vind ik meer info over ouderlijke toestemming in geval van buitenlandse reizen?

Wat valt er onder de schoolverzekering?

Waarvoor is de leerkracht verantwoordelijk?

Een stagiair mee als begeleider?

Zijn ouders of andere vrijwilligers verzekerd als ze mee als begeleider op uitstap gaan?

Mag ik zomaar leerlingen vervoeren met mijn of een andere privé auto?

Hoe bereid ik me voor op 'ziekte in het buitenland'?

Waar vind je de wetgeving rond extra-murosactiviteiten?

- Op de website van [het Ministerie van Onderwijs en Vorming](#) vind je de omzendbrieven terug met de reglementering over de extra-murosactiviteiten. Daarin vind je alle info inzake de wetgeving rond extra-murosactiviteiten.

Ben ik als leerkracht verplicht om mee op uitstap te gaan?

- Ja, indien dit is afgesproken in je functiebeschrijving en arbeidsovereenkomst. Als werkgever kan het schoolbestuur de taken van een leerkracht regelen. Deze taken worden met je werkgever afgesproken en opgenomen in jouw arbeidsovereenkomst en geïndividualiseerde functiebeschrijving (Klasse, 2013). Meer info hierover vind je op de website van [Klasse](#).

Is een leerling verplicht om mee op uitstap te gaan?

- Een leerling is verplicht om deel te nemen aan extra-murosactiviteiten (activiteiten die buiten de schoolmuren plaatsvinden), gekaderd binnen de educatieve opdracht van de school. Als het gaat om een meerdaagse uitstap die niet vermeld wordt in het schoolreglement, dan is een leerling niet verplicht om deel te nemen. De ouders van de leerling moeten dit wel op voorhand (schriftelijk) meedelen. Een leerling die om bepaalde redenen niet mee op uitstap kan gaan, zal opgevangen worden op school en taken krijgen.
- Meer info vind je op de site van de [Vlaamse Scholierenkoepel](#) en op de website van de [Vlaamse overheid](#).

Mogen leerlingen zonder papieren mee op uitstap?

- Leerlingen zonder papieren kunnen niet mee op uitstap naar het buitenland. Aangezien zij niet de nodige (wettige) reisdocumenten hebben, is het strafbaar om hen over de grens te brengen (Klasse, 2009). Indien er alternatieven zijn voor buitenlandse uitstappen, is het beter om te kiezen voor de binnenlandse variant. Meer informatie hierover vind je op de site van [Klasse](#) of in het [verslag van de commissievergadering](#) van het Vlaams Parlement.

Waar vind ik meer info over ouderlijke toestemming in geval van buitenlandse reizen?

- Er bestaan geen Belgische of internationale procedures of formulieren die de ouderlijke toestemming voor reizen met minderjarigen vastleggen. Wel raadt [Buitenlandse Zaken](#) deze schriftelijke toestemming aan wanneer een kind alleen, of in het gezelschap van andere personen dan zijn ouder(s) reist. Men kan hiervoor terecht

bij de stad of gemeente waar men woont. Meer info over het aanvragen van reistoelating voor minderjarigen woonachtig in Antwerpen vind je op [de site van Antwerpen](#).

Wat valt er onder de schoolverzekering?

- ↳ Wat er door de schoolverzekering wordt gedekt, hangt af van de verzekering van jouw school. De meeste scholen hebben “een uitgebreide en gecombineerde polis, waarbij ongevallen en burgerlijke aansprakelijkheid verzekerd zijn, zowel voor leraren als voor leerlingen” (z.j.). Daarnaast omvatten de meeste schoolpolissen naast de schoolse activiteiten ook de verzekering tegen ongevallen en aansprakelijkheid voor buiten- en naschoolse programma's.
Het is goed te weten welke ongevallen of fouten niet door de verzekeringsmaatschappij van jouw school worden gedekt. Vraag op het secretariaat van je school na of je de polis kan inkijken of contacteer de verzekeringsmaatschappij van jouw school.
- ↳ Meer info vind je op de site van de [Vlaamse overheid](#).

Waarvoor is de leerkracht verantwoordelijk?

- ↳ Als leerkracht wordt je verondersteld steeds zo voorzichtig en plichtsbewust mogelijk te handelen. Als er bij een schoolongeval kan worden aangetoond dat je niet hebt gehandeld zoals een vooruitziende en voorzichtige leerkracht dat zou doen in dezelfde omstandigheden, dan bega je een fout. Afhankelijk van de aard van de fout kan de school of de leerkracht aansprakelijk worden gesteld.
De leerkracht kan aansprakelijk worden gesteld als het gaat over een zware fout, een opzettelijke fout of een lichte fout die regelmatig voorvalt. In andere gevallen kan de school aansprakelijk worden gesteld, een ouder of een leerling (indien deze ‘oud genoeg’ en voldoende ‘bekwaam’ wordt geacht). De school wordt bijvoorbeeld aansprakelijk gesteld als er iets schort aan het materiaal. Een leerling (of zijn/haar ouder) kan aansprakelijk worden gesteld als noch de leerkracht, noch de school een fout kan worden verweten en de leerling in kwestie duidelijk verkeerd was. In dit laatste geval wordt bij een minderjarige leerling de ouder meestal als verantwoordelijke aangeduid (VTI-Leuven, z.j.; Van Oevelen, 2012; Balthau, Billen, Palmans, & Vantuyckom, 2014; KHLeuven, 2015).

Meer info over dit onderwerp kan je vinden op de sites van onder andere de [KHLeuven](#), cursusdocumenten van het [VTI-Leuven](#), [Welzijn op school](#), [het VVKSO](#) en [Klasse](#).

- ↳ Tot slot nog een voorbeeld van een voorval waarbij de school aansprakelijk kan worden gesteld: als er kan worden aangetoond dat er bij een ongeval op de

speelplaats voldoende toezicht werd gehouden en het ongeluk zeer plots was en niet kon voorkomen worden, dan kan de leerkracht geen fout worden verweten. De school als onderwijsinstelling kan dan aansprakelijk worden gesteld. Er zou bijvoorbeeld kunnen worden aangetoond dat er iets schortte aan een speeltuig of dat er te weinig personeelsleden werden ingeschakeld voor het toezicht. In dat geval is de school verantwoordelijk.

Ook is het mogelijk dat in dit geval een leerling (zijn ouders) verantwoordelijk zijn, omdat er voldoende toezicht was, omdat het om een plotse en onvoorzienbare gebeurtenis gaat en omdat er de school verder niets verweten kan worden.

Een stagiair mee als begeleider?

- ↳ Stagiairs zijn verzekerd door de school waar ze hun (leraren)opleiding volgen of worden net zoals de leerkracht via hun stagecontract met de school gedekt door de schoolverzekering van de school waarin ze stage lopen. Bekijk het stagecontract voor meer info of vraag hierover meer uitleg aan de stagebegeleider (Business Education, z.j.; Universiteit Gent, 2014)

Zijn ouders of andere vrijwilligers verzekerd als ze mee als begeleider op uitstap gaan?

- ↳ Vrijwilligers die in een school tewerk gesteld worden met een vrijwilligerscontract, zijn verzekerd door de vrijwilligersorganisatie (de school). Zij kunnen niet persoonlijk burgerlijk aansprakelijk worden gesteld voor bijvoorbeeld een niet opzettelijke, toevallige, lichte fout. Dit kan wel voor een zware of opzettelijke fout of voor een lichte fout die regelmatig voorkomt (KHLeuven, 2015).
- ↳ Ouders die zonder vrijwilligerscontract een schooluitstap begeleiden of mee helpen in een school, worden niet verzekerd door de school (tenzij dit wel in de verzekeringspolis van de school is opgenomen). Zij zijn dus persoonlijk burgerlijk aansprakelijk voor eventuele fouten (FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg, 2003; KHLeuven, 2015).

Mag ik zomaar leerlingen vervoeren met mijn of een andere privé auto?

- ↳ Voor het occasioneel vervoeren van leerlingen, heb je in principe geen rijgeschiktheidsattest nodig. [Dit attest](#) heb je enkel nodig als je op regelmatige basis leerlingen vervoert en van hen of hun ouders hiervoor een vergoeding vraagt. Voor het occasioneel en 'onbezoldigd' vervoeren van leerlingen met je auto [volstaat dus je BA autoverzekering](#). Er zijn wel enkele zaken (zoals het aantal kinderen in de auto of de zitting) waarmee je rekening moet houden. [Deze info](#) werd mooi opgelijst door 'Welzijn op school'.

- ↳ Voor ernstig zieke of gewonde leerlingen bel je (zeker bij twijfel over de ernst) best een ambulance. Meer info over het [vervoer van zieke/gewonde leerlingen](#) vind je op de website 'Welzijn op school'.

Hoe bereid ik me voor op 'ziekte in het buitenland'?

- ↳ Ziekte of een ongeval tijdens een schoolreis kan jammer genoeg voorvallen. Als je met jouw leerlingen op schoolreis vertrekt, ben je verplicht om de volgende informatie mee te nemen:
 1. de contactgegevens van de diplomatieke posten (ambassade, consulaten en ereconsulaten van België), gevestigd in het bezochte land, staan op www.diplomatie.belgium.be
 2. de gegevens van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, Dienst "Bijstand aan Belgen". Zij zijn dag en nacht bereikbaar via het (internationaal) oproepnummer 0032/2/501.81.11 of via het e-mail adres: c1mail@diplobel.fed.be (Ministerie van Onderwijs en Vorming, 2004).

Daarnaast neemt iedereen best zijn/haar Europese ziekteverzekeringskaart (Eurocross kaart) mee. De procedure bij ziekte of een ongeval verloopt bij de meeste ziekenfondsen nagenoeg hetzelfde. Op de site van elk ziekenfonds kan men nagaan welke stappen men bij ziekte of een ongeval best onderneemt. Meer info vind je op [de site van Mutas vzw](#) en op de site van je eigen ziekenfonds (of die van je leerling).

Extra info over het veilig (volgens de wet) organiseren van klasuitstappen kan je tot slot vinden op de website '[welzijn op school](#)'.

Ook interessant is het document '[info uitstap van 1 dag](#)' van 'welzijn op school'.

Bronnen

Balthau, M., Billen, K., Palmans, J., & Vantuyckom, L. (2014). *Aansprakelijkheden binnen onderwijs*. Geraadpleegd op 14 juli 2015 via <http://ond.vvkso-ict.com/vvksosites/UPLOAD/2014/M-VVKSO-2014-008.pdf>

Business education. (z.j.) *Onbezoldigde leerlingenstage – Individuele stageovereenkomst tussen school, stagegever en leerling-stagiair*. Geraadpleegd op 13 juli 2015 via <http://www.google.be/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=4&ved=0CDMQFjAD&url=http%3A%2F%2Fbusinesseducation.be%2Fwp-content%2Fuploads%2FIndividuele-stageovereenkomst-tussen-school-stagegever-en-leerling.doc&ei=uW-jVaDHCczwUtDloPAL&usg=AFQjCNH71z5LFRLxVVTtd3BRxRB-Gyu7QQ&sig2=d1ZqyZQnjS-aJyJ8fsYpIA&bvm=bv.97653015,d.d24>

Departement Onderwijs en Vorming. (2004). *Extramuros activiteiten in het secundair onderwijs*. Geraadpleegd op 18 juni 2015 via <http://data-onderwijs.vlaanderen.be/edulex/document.aspx?docid=13468>

FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg. (2003). *Veiligheidsbeleid in het Onderwijs*. Geraadpleegd op 13 juli 2015 via http://www.google.be/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=10&ved=0CFMQFjAJ&url=http%3A%2F%2Fwww.g-o.be%2Fsites%2Fportaal_nieuw%2Fsubsites%2FPreventie%2FVeiligheidshandboeken%2FVeiligheidsbeleid-onderwijs-fgov.doc&ei=XpOfVeP6MsK4UZnUvpAL&usg=AFQjCNGMUYTnJWYxeuFcw1d85I56W4FVSg&sig2=HyCq0nZ2Az_E-rQH0WcKkg&bvm=bv.96952980,d.d24

Katholieke Hogeschool Leuven. (2015). *Wie kan aansprakelijk worden gesteld bij een ongeval op school?* Geraadpleegd op 13 juli 2015 via <http://riscki.khleuven.be/Aansprakelijkheid-en-verzekering/Aansprakelijkheid/Schoolongeval>

Klasse voor leraren. (1995). Appels voor citroenen. Klasse voor leraren, 1995(58), 10-11. Geraadpleegd op 14 juli 2015 via <http://www.klasse.be/archief/appels-voor-citroenen/>

Klasse voor leraren. (2009). *Zeven juridische vragen over leerlingen zonder wettig verblijf*. Geraadpleegd op 29 april 2015 via <http://www.klasse.be/leraren/12105/zeven-juridische-vragen-over-leerlingen-zonder-papieren/>

Klasse voor ouders. (2012). *Ben ik verzekerd als chauffeur?* Geraadpleegd op 19 juni 2015 via http://issuu.com/klasse_leraren/docs/kvl_196/29

Klasse voor leraren. (2013). *Op klasuitstap tijdens vrije dag*. Geraadpleegd op 17 april 2015 via <http://www.klasse.be/archief/op-klas-uitstap-tijdens-vrije-dag/>

Universiteit Gent. (2014). *Stage: rechten en plichten*. Geraadpleegd op 13 juli 2015 via <http://www.ugent.be/student/nl/studeren/stage/stageovereenkomst/rechten-plichten.htm>

Van Oevelen, A. (2012). *Burgerlijke aansprakelijkheid in schoolverband*. Geraadpleegd op 14 juli 2015 via <http://www.welzijn-op-school.be/Portals/0/Documenten/Regelgeving/Onderwijs/Departement/Burgerlijke%20aansprakelijkheid%20in%20schoolverband.pdf>

Vlaamse overheid. (z.j.). *Moet ik mee op sportdag of schooluitstap?* Geraadpleegd op 15 juli 2015 via <http://onderwijs.vlaanderen.be/moet-ik-mee-op-sportdag-of-schooluitstap>

Vlaamse overheid. (z.j.). *Schoolverzekering: ongevallen, burgerlijke aansprakelijkheid en rechtsbijstand voor leerkrachten en leerlingen*. Geraadpleegd op 25 juni 2015 via <http://www.vlaanderen.be/nl/onderwijs-en-wetenschap/op-school/schoolverzekering-ongevallen-burgerlijke-aansprakelijkheid-en-rechtsbijstand-voor-leerkrachten-en>

Vlaamse scholierenkoepel. (z.j.). *Moet ik verplicht mee op schooluitstap?* Geraadpleegd op 15 juli 2015 via http://www.scholierenkoepel.be/rechten_en_plichten/item/moet-ik-verplicht-mee-op-schooluitstap

Vlaams Secretariaat van het Katholiek Onderwijs. (2009). *Het vervoer van leerlingen of collega's door personeelsleden van de school*. Geraadpleegd op 19 juni 2015 via http://ond.vsko.be/pls/portal/docs/PAGE/AD002INTERNATENRUBRIEKEN2006/DOCUMENTEN53718_2006/RIJGESCHIKTHEIDSATTEST.PDF

VTI-Leuven. (z.j.). *Cursus: de leerkracht en zijn verantwoordelijkheden*. Geraadpleegd op 14 juli 2015 via http://www.fannes.net/cursus/BA_doc.pdf

Welzijn op school. (z.j.). *Veilig organiseren van externe schoolmanifestaties*. Geraadpleegd op 14 juli 2015 via <http://www.welzijn-op-school.be/Welzijnsvelden/Arbeidsveiligheid/Extramurosactiviteiten.aspx>

Welzijn op school. (2011). *Info uitstap per auto*. Geraadpleegd op 19 juni 2015 via www.welzijn-op-school.be/Portals/0/Documenten/Welzijnsvelden/Arbeidsveiligheid/Extra%20muros/DOC%202101-13%20info%20uitstap%20per%20auto.doc

Welzijn op school. (2011). *Info uitstap van 1 dag*. Geraadpleegd op 15 juli 2015 via http://www.google.be/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=3&ved=0CC4QFjACahUKEwiEnf2u09zGAhVlxxQKHfyyBGs&url=http%3A%2F%2Fwww.welzijn-op-school.be%2FPortals%2F0%2FDocumenten%2FWelzijnsvelden%2FArbeidsveiligheid%2FExtra%2520muros%2FDOC%25202101-03%2520Info%2520uitstap%2520van%2520%25C3%25A9%25C3%25A9n%2520dag.doc&ei=zRCmVcSCDciOU_zlktgG&usg=AFQjCNFKAiEHd5yKNu8kCN3vqVI7evhylw&sig2=QBJaZH3UwhMZeaCKP72Vgw&bvm=bv.97653015,d.d24

Welzijn op school. (2012). *Transport naar ziekenhuis en/of arts*. Geraadpleegd op 19 juni 2015 via <http://www.google.be/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=1&ved=0CB8QFjAA&url=http%3A%2F%2Fwww.welzijn-op-school.be%2FLinkClick.aspx%3Ffileticket%3DZsbDpFmsvtl%253D%26tabid%3D490%26mid%3D1012&ei=atKDVZP2HYGgyAPr54GYCA&usg=AFQjCNFAHuy6sE8bXpxXqdKKXaWH-TNisw&sig2=gYPz0VCqlRHK63zzgynB9w&bvm=bv.96042044,d.bGQ&cad=rja>